

F. t. l. vedr. lovbestemmelser om forældelse af fordringer m.v.

af skyldnerens indsigelser så vidt muligt bliver tydeliggjort til brug for den videre behandling af sagen, foreslår Justitsministeriet dog, at skyldnerens indsigelser skal være skriftlige.

Det foreslås endvidere, at retsafgiftspligten bortfalder, når sagen behandles efter § 490, stk. 3, hvis skyldneren ikke kommer med indsigelser, som giver anledning til, at der afholdes udlægsforretning efter de almindelige regler. Dette forslag skal ses i lyset af, at retsafgiften ligeledes bortfalder, hvis fogedretten efter § 490, stk. 1, afviser at foretage udlægsforretning, jf. retsafgiftslovens § 16, stk. 6, og at »§ 490, stk. 3-proceduren« kun kræver et mindre ekstraarbejde af fogedretten, hvis skyldneren ikke fremsætter indsigelser, idet retten i disse tilfælde blot skal have sendt en meddelelse til skyldneren om, at forældelsen af kravet afbrydes, hvis der ikke fremsættes indsigelser.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 2 (forslag til retsplejelovens § 490, stk. 3) og § 4 (forslag til retsafgiftslovens § 16, stk. 7) og bemærkningerne hertil.

3.4. Ændring af miljøskadeerstatningsloven

3.4.1. Gældende ret

Ved miljøskadeerstatningsloven er der indført et objektivt ansvar for miljøskade i tilfælde, hvor skaden forvoldes af visse særligt forurenende virksomheder. Kun skade, der er forvoldt efter den 1. juli 1994, dvs. tilfælde, hvor den skadevoldende handling eller undladelse er foretaget efter denne dato, er omfattet af loven og dermed det objektive ansvar, jf. lovens § 9.

Loven gælder for skade, der forvoldes ved forurening af luft, vand, jord eller undergrund som led i de typer af offentlig og erhvervsmæssig aktivitet, der er anført i et bilag til loven. I bilaget anføres bl.a. fremstilling og behandling af jern, stål, metal, træ og plast; forarbejdning af visse råstoffer, bl.a. cement, gas og tegl; indvinding og behandling af mineralolie, asfalt og naturgas; kemisk fabrikation; oparbejdning af vegetabiliske og animalske råvarer; kraft- og varmeproduktion; motorbaner og flyvepladser; ejendomme med opbevaring af husdyrgødning samt dambrug; oplagring og behandling mv. af affald.

Miljøskadeerstatningslovens § 6 indeholder en særregel om forældelse af erstatningskrav ved miljøskade, der er omfattet af loven. Det følger af lovens § 6, stk. 1, 1. pkt., at erstatningskrav efter loven forældes 5 år efter den dag, da skadelidte fik eller burde have fået kendskab til skaden, skadevolderen og dennes opholdssted. Ifølge § 6, stk. 1, 2. pkt., gælder 1908-lovens § 2, 2. pkt., og § 3 med hensyn til afbrydelse og suspension.

Længden af forældelsesfristen i den gældende miljøskadeerstatningslovs § 6, stk. 1, er fastsat på baggrund af betænkning nr. 1237/1992 om erstatning for miljøskader, hvoraf det fremgår, at et flertal af medlemmerne af udvalget bag betænkningen ikke fandt behov for at indføre en afvigelse fra den almindelige 5-årige forældelse, jf. betænkningen, s. 157.

Miljøskadeerstatningslovens § 6, stk. 2, 1. pkt., bestemmer, at hvis forældelse ikke er indtrådt efter stk. 1, bortfalder erstatningskravet senest 30 år efter den hændelse, der har forvoldt skaden. I § 6, stk. 2, 2. pkt., bestemmes, at 1908-lovens § 2, 2. pkt., gælder med hensyn til afbrydelse af den 30-årige frist.

Begyndelsestidspunktet for den 30-årige forældelsesfrist er som udgangspunkt det tidspunkt, hvor den skadegørende handling eller undladelse blev foretaget, men det fremgår af lovens forarbejder, at det afgørende tidspunkt i relation til personskaade er det tidspunkt, hvor skadelidte udsættes for den skadelige påvirkning, jf. Folketingstidende 1993-94, tillæg A, sp. 4736 ff og 4759 ff. Da miljøskadeerstatningsloven kun finder anvendelse på skader, der er forvoldt efter den 1. juli 1994, jf. lovens § 9, er den 30-årige frist endnu ikke udløbet for nogen skade, der er omfattet af loven.

For erstatningskrav som følge af miljøskade, der ikke er omfattet af reglerne i miljøskadeerstatningsloven, gælder de almindelige forældelsesregler i 1908-loven og Danske Lov 5-14-4. Det er bl.a. tilfældet, hvis der er tale om et erstatningskrav mod en forurener, der ikke er omfattet af listen over særligt forurenende virksomheder, eller om et krav, der udspringer af en foreningssskade forvoldt inden den 1. juli 1994.

Jordforureningsloven indeholder i § 41, stk. 4, en særregel om 30-årig forældelse. Reglen gælder i relation til miljømyndighedernes adgang til i visse tilfælde at meddele forurenere påbud om at fjerne en konstateret forurening og genoprette den hidtidige tilstand eller foretage tilsvarende afhjælpende foranstaltninger. Fristen regnes fra ophøret af den produktionsmetode eller anvendelsen af det anlæg, der forårsagede eller kunne forårsage forureningen.

Jordforureningsloven indeholder alene offentligretlig regulering af myndighedernes adgang til at udstede påbud. Loven regulerer således ikke det civilretlige erstatningsansvar. Ved siden af jordforureningsloven kan der rejses erstatningskrav mod en forurener, herunder en privat forurener, på grundlag af miljøskadeerstatningsloven eller danske rets almindelige erstatningsretlige regler.